Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji

POLSKO-UKRAIŃSKA RADA WYMIANY MŁODZIEŻY

ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКА РАДА ОБМІНУ МОЛОДДЮ

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Projekt został sfinansowany ze środków Polsko-Ukraińskiej Rady Wymiany Młodzieży z dotacji MEN

SCENARIUSZ DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH I WARSZTATOWYCH

Integracja, poznanie się, kontrakt grupowy i diagnoza kompetencji
Projekt „Most Młodzieży PL–UA: dialog, media i wspólna odpowiedzialność”
Projekt nr UKR/2026/W/0101

Data: 21.09.2026 r.
Miejsce: Sala konferencujna Hotel Akropol
Uczestnicy: Młodzież z Polski i Ukrainy; praca w zespołach mieszanych
Liczba uczestników: 36

WARSZTAT 1. Integracja PL-UA : Integracja w grupach mieszanych (PL–UA).Ćwiczenia budujące zaufanie i współpracę w oparciu o doświadczenia poznane podczas spotkania online.
Osoba prowadząca: Psycholog / specjalisty pracujący z tematyką traumy

Cel główny:
Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa i współpracy w grupach mieszanych PL–UA, stworzenie wspólnych zasad komunikacji i reagowania na mowę nienawiści oraz stworzenie przestrzeni do rozmowy o emocjach, trudnych doświadczeniach i zasobach wspierających.

Cele szczegółowe:

- integracja młodzieży polskiej i ukraińskiej w grupach mieszanych;
- budowanie zaufania i współpracy poprzez ćwiczenia integracyjne;
- nawiązanie do doświadczeń i ustaleń ze wcześniejszego spotkania online;
- wspólne określenie zasad komunikacji i bezpiecznego wyrażania opinii;
- ustalenie sposobów reagowania na mowę nienawiści i sytuacje naruszające bezpieczeństwo grupy;
- rozpoznawanie emocji, potrzeb i zasobów wspierających w sytuacjach trudnych;
- wspólne określenie kierunków dalszych działań w projekcie.

Metody, formy i materiały:

Projekt został sfinansowany ze środków Polsko-Ukraińskiej Rady Wymiany Młodzieży z dotacji MEN

Metody: ćwiczenia integracyjne i aktywizujące, praca w grupach mieszanych PL–UA, rozmowa moderowana, wspólne opracowanie kontraktu grupowego, praca z planszą w formie balonu, refleksja.
Formy: praca w grupach mieszanych, wypowiedzi i wspólne uzgadnianie zasad, przedstawienie wypracowanych efektów.
Materiały: duży arkusz papieru, karteczki samoprzylepne, markery, arkusz lub flipchart do zapisania kontraktu grupowego.

Szczegółowy przebieg warsztatu:

1. Nawiązanie do spotkania online. Psycholog rozpoczyna warsztat od odwołania się do wcześniejszego spotkania online, podczas którego młodzież miała okazję wstępnie się poznać i poruszyć tematy związane z udziałem w projekcie. Uczestnicy przypominają najważniejsze wątki i przechodzą do bezpośredniej pracy w grupie.

2. Integracja w grupach mieszanych PL–UA – ćwiczenie „Kto…?”. Prowadzący wypowiada krótkie zdania lub kryteria, np. „Kto ma niebieskie oczy?”. Osoby, których dotyczy dane stwierdzenie, wstają i zamieniają się miejscami. Zadanie aktywizuje grupę i pozwala zauważyć podobieństwa oraz różnorodność uczestników.

3. Ćwiczenia budujące zaufanie i współpracę. Uczestnicy wykonują kolejne ćwiczenia integracyjne w grupach mieszanych. Zadania służą przełamaniu barier, wzajemnemu poznaniu, komunikacji i współdziałaniu. Prowadzący odnosi je do doświadczeń zdobytych podczas wcześniejszego spotkania online oraz do potrzeby budowania bezpiecznej przestrzeni podczas wymiany.

4. Wypracowanie kontraktu grup młodzieżowych w zespołach mieszanych PL–UA. Uczestnicy zostają podzieleni na polsko-ukraińskie zespoły. Każdy zespół wspólnie zastanawia się, jakie zasady powinny obowiązywać podczas wymiany, aby wszyscy czuli się bezpiecznie, mogli swobodnie wyrażać swoje opinie i byli traktowani z szacunkiem. Grupy opracowują propozycje zasad dotyczących komunikacji, słuchania bez oceniania, poszanowania różnic i odmiennych doświadczeń, reagowania na mowę nienawiści oraz rozwiązywania sytuacji konfliktowych. Następnie przedstawiają swoje propozycje na forum. Uczestnicy porównują je, omawiają i uzgadniają wspólny zestaw reguł. Uzgodnione zasady zostają zebrane i zapisane jako kontrakt grup młodzieżowych.

5. Określenie kierunków działań w projekcie. W oparciu o rozmowę i dotychczasowe doświadczenia uczestnicy wskazują, jakie tematy i działania powinny być ważne w dalszej części

wymiany. Prowadzący porządkuje zgłaszane pomysły i pomaga grupie wypracować wspólne kierunki dalszej pracy.

6. Rozmowa o emocjach, trudnych doświadczeniach i zasobach. Psycholog wprowadza temat wpływu trudnych i traumatycznych doświadczeń na emocje, poczucie bezpieczeństwa i relacje. Rozmowa ma charakter edukacyjny i wspierający. Uczestnicy nie są zobowiązani do ujawniania osobistych doświadczeń ani dzielenia się treściami, z którymi nie czują się komfortowo.

7. Ćwiczenie z planszą w formie balonu. Uczestnicy wspólnie pracują przy tworzeniu dużej planszy przedstawiającej balon. Zapisują na karteczkach hasła, skojarzenia i wypowiedzi, a następnie umieszczają je na planszy.

8. Omówienie rezultatów i podsumowanie. Psycholog omawia z uczestnikami kontrakt oraz planszę, porządkuje najważniejsze wnioski dotyczące bezpiecznej komunikacji, zaufania, emocji i zasobów grupy. Uczestnicy kończą warsztat ze wspólnie uzgodnionymi zasadami i kierunkami dalszej współpracy.

WARSZTAT 2. Edukacja międzykulturowa – budowanie relacji, dialogu i wzajemnego zrozumienia
Osoba prowadząca: Specjalista zajmujący się edukacją międzykulturową.

Cel główny:

Rozwijanie otwartości na odmienność kulturową oraz budowanie relacji i poczucia wspólnoty w międzynarodowej grupie młodzieży poprzez aktywne ćwiczenia integracyjne i wspólną refleksję.

Cele szczegółowe:

- rozwijanie umiejętności komunikacji i współpracy w grupie polsko-ukraińskiej;
- zwiększenie otwartości na osoby o odmiennych doświadczeniach i pochodzeniu
- budowanie zaufania i poczucia bezpieczeństwa w kontakcie z osobami z innego kraju;
- poznawanie języków, zainteresowań, zwyczajów i ciekawostek związanych z kulturą uczestników;
- poznawanie perspektyw i doświadczeń innych uczestników;
- kształtowanie postawy szacunku wobec różnic i podobieństw kulturowych;
- uświadomienie sobie, jak szybko ludzie kategoryzują innych na podstawie pojedynczych informacji;
- rozwijanie empatii, aktywnego słuchania i komunikacji bez uprzedzeń.

Metody, formy i materiały:

Projekt został sfinansowany ze środków Polsko-Ukraińskiej Rady Wymiany Młodzieży z dotacji MEN

Metody: gry symulacyjne, ćwiczenia integracyjne, „Poznaj mnie poprzez…", Bingo międzykulturowe, Speed-friending, rozmowa moderowana i refleksja po ćwiczeniach. Formy: praca indywidualna, w parach, w rotacyjnych parach polsko-ukraińskich oraz na forum całej grupy.

Materiały: arkusze do Bingo międzykulturowego, przybory do pisania, przedmioty lub symbole wybrane przez uczestników do autoprezentacji, przestrzeń umożliwiająca ustawienie grupy w kręgu i rotację par.

Szczegółowy przebieg warsztatu:

1. Wprowadzenie do warsztatu. Specjalista przedstawia temat spotkania i zaprasza uczestników do udziału w ćwiczeniach integracyjnych. Podkreśla dobrowolność wypowiedzi, szacunek dla różnic oraz zakaz oceniania i ośmieszania.

2. Poznaj mnie poprzez…". Uczestnicy przedstawiają się za pomocą wybranego symbolu, przedmiotu lub ciekawostki dotyczącej ich samych albo kraju pochodzenia. Następnie krótko wyjaśniają znaczenie wybranego elementu. Ćwiczenie pozwala zaprezentować indywidualną perspektywę i rozpocząć rozmowę o kulturze bez sprowadzania jej do stereotypów.

3. Bingo międzykulturowe. Uczestnicy otrzymują zadania polegające na odnalezieniu osób spełniających określone kryteria, np. osoby mówiącej w trzech językach. Rozmawiają ze sobą, zadają pytania i poznają różnorodne doświadczenia członków grupy. Ćwiczenie zachęca do kontaktu z osobami, z którymi uczestnicy wcześniej nie rozmawiali.

4. Speed-friending. Uczestnicy prowadzą krótkie, rotacyjne rozmowy w parach polsko-ukraińskich. W kolejnych rundach prezentują wybrane elementy kultury swoich krajów, codzienności, tradycji lub własnych doświadczeń. Po określonym czasie następuje zmiana par, dzięki czemu każdy ma możliwość poznania kilku osób.

5. Ćwiczenie integracyjne w kręgu. Uczestnicy ustawiają się w dużym kręgu i wykonują wspólne ćwiczenie wymagające współdziałania, uważności i kontaktu z pozostałymi osobami.

6. Omówienie i refleksja. Specjalista prowadzi rozmowę o tym, czego uczestnicy dowiedzieli się o innych osobach, jakie podobieństwa i różnice zauważyli oraz czy pierwsze wyobrażenia o innych zmieniły się po bezpośrednim poznaniu. Refleksja dotyczy również mechanizmów szybkiego kategoryzowania i powstawania uprzedzeń.

7. Podsumowanie. Prowadzący zbiera najważniejsze wnioski i podkreśla znaczenie bezpośredniego kontaktu, zadawania pytań, słuchania i poznawania człowieka jako jednostki.

Rezultaty / co powstało:

- Uczestnicy zaprezentowali siebie, swoje zainteresowania i wybrane elementy kultury poprzez ćwiczenie „Poznaj mnie poprzez…";

- zrealizowano Bingo międzykulturowe, umożliwiające poznawanie osób o różnych doświadczeniach i kompetencjach językowych;
- przeprowadzono rotacyjne rozmowy Speed-friending w parach polsko-ukraińskich;
- uczestnicy wykonali wspólne ćwiczenie integracyjne w kręgu;
- efektem edukacyjnym było nawiązanie kontaktów, wymiana informacji o kulturach i refleksja nad stereotypami oraz uprzedzeniami.

Ewaluacja:

Ewaluacja warsztatu odbywała się poprzez obserwację aktywności uczestników, ich udział w grach i rozmowach oraz refleksję podsumowującą. Wnioski można uzupełnić o wypowiedzi uczestników.

Dokumentacja potwierdzająca realizację:

Zdjęcia uczestników podczas ćwiczenia w kręgu, pracy w parach i grupach; materiały Bingo międzykulturowego; program warsztatu.